

3

juni 2001

67. årg.

Lys&liv

INFORMASJONBLAD FOR MENIGHETSFAKULTETET

**Hovedoppgave
om Kairos-
dokumentet**
side 2 og 3

**Bilder av alle
ansatte på MF
kommende
skoleår**
side 8 og 9

**Studiereformen:
Den største
omleggingen
siden MF
startet i 1908**
side 13

MENIGHETSFAKULTETET
BIBLIOTEK

**På terskelen til
tjenesten som venter**

Foto: Marianne Tors

Siste side

Hovedoppgave om kirkens rolle i sørafrikansk frigjøringskamp

Irene Tvedt har alltid vært interessert i politikk. Hun er opptatt av konfliktløsning og menneskerettigheter, og er aktiv i en Amnesty International-gruppe. Da hun skulle skrive sin hovedoppgave i kristendomskunnskap, ønsket hun å fokusere den rolle som den kristne kirke har spilt og fortsatt spiller i sosiale og politiske konflikter.

TEKST: JON-GEIR DITTMANN

Det ville bli for omfattende å skrive om dette helt generelt. Etter tips av professor Gunnar Heiene falt valget på en analyse av Kairos-dokumentet som ble til under den politiske krisen i Sør-Afrika i 1985.

– Sist høst hadde jeg et studieopphold på Emory-universitetet i Atlanta i USA, forteller Irene som har 1. avd. jus og mellomfag i idehistorie i tillegg til hovedfag fra MF. – Jeg tok et veldig bra kurs om ikke-voldelige strategier for sosial forandring som fikk meg interessert i temaet. Der borte har de også et fantastisk bibliotek. Jeg samlet her en masse viktig stoff.

Hun snakker engasjert om kirkens rolle i prosessen med avskaffelsen av apartheid i Sør-Afrika.

– Dette dokumentet tar et kraftig teologisk oppgjør med den urett og undertrykkelse som gjennomsyret Sør-Afrika. Det var en gruppe teologer og kirkeledere som sto bak. Under 1985 års markeringen av dagen for Soweto-opprøret (9. juni 1977), kom disse sammen og lagde et opprop: De eksisterende og

undertrykkende styresmaktere måtte fjernes. Samtidig ble det rettet sterk kritikk mot kirkene for sin mangelfulle og passive holdning i konflikten. Daværende misjonsprest Per Anders Nordengen var en av 151 personer som skrev under

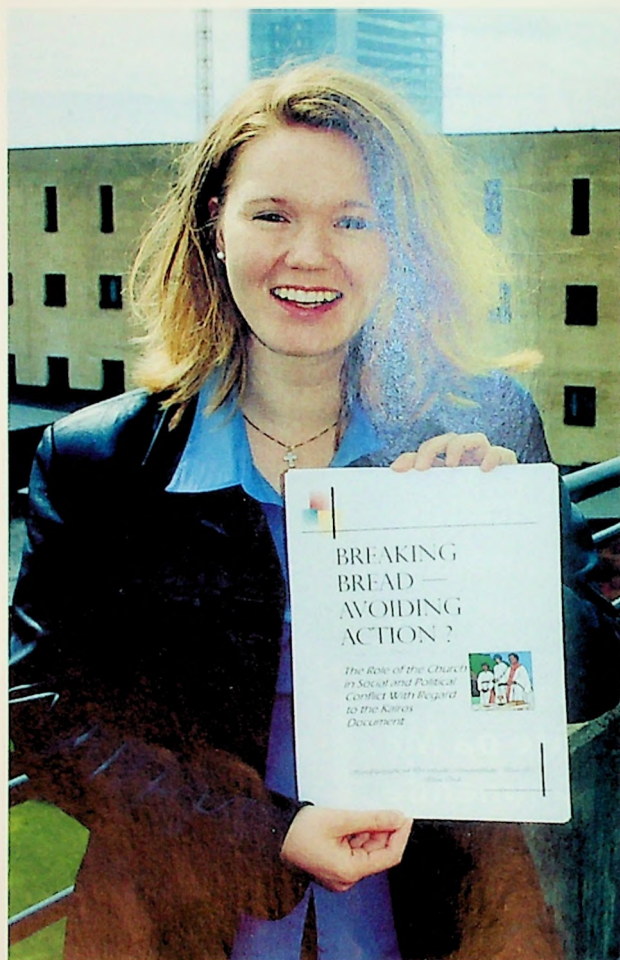
den første utgaven av dokumentet.

– *Hva kjennetegner teologien i dokumentet?*

– Det er sterkt kritisk både til den statsteologi som legitimerer undertrykkelsen ved å hevde at Gud er de hvite menneskenes Gud, og til den kirketeologien som sier at kirken skal holde seg til forkynnelsen av evangeliet og ikke blande seg inn i politiske spørsmål. De påviser hvordan kirkene på den måten indirekte støtter opp under undertrykkelsen og status quo når den ikke tar et kraftigere oppgjør med uretten.

Dette er Kairos-dokumentet:

- En kristen, bibelsk og teologisk kommentar til krisen i Sør-Afrika i 1985. Første utgave av dokumentet ble undertegnet av 151 teologer og lekfolk.
- Et resultat av en teologisk refleksjonsprosess der både lekfolk og fagteologer deltok, og derfor også en folkets teologi.
- En kritikk av *Statsteologien*, som begrunnet apartheidregimet og dets handlinger, og *Kirketeologien*, som i uttalelser var kritisk til regimet, men som i følge dokumentet, ikke tar et klart nok oppgjør med regimet og dets politikk gjennom handlinger.
- Et forsøk på å fremsette en *Profetisk teologi*, som tar et oppgjør med undertrykkelsen og uretten som gjennomsyret Sør-Afrika. Denne teologien har som mål å være tro mot det bibelske budskap, samtidig som den, gjennom grundig analyse av samfunnet og dets mekanismer, tar den faktiske sosiale situasjon på alvor. Håp og frigjøring er også sentrale begreper innenfor den profetiske teologien.

Irene Tvedt med sin hovedoppgave.

Foto: Marianne Torp

– Som alternativ måte å tenke og handle på lanserer Kairos en profetisk teologi som i tråd med de gammeltestamentlige profetene forkynner dom over mennesker som korrupperer Guds vilje og trækker på folks gudgitte rett. Et viktig element er den sosiale analyse av det sørafrikanske samfunnet som man mener kirken har tatt alt for lett på og som skal inspirere til aktiv kamp mot undertrykkelsen. Kirken må ta standpunkt og det er fåfengt å tro at kirken kan holde seg til evangeliet og ellers være nøytral. De påpeker f.eks at Luthers torengimentslære er blitt misforstått i retning av at kirkene ikke skulle bekymre seg for hva som skjer i det verdslige regimente. Det var jo en slik tenkning som gjorde at så mange av de tyske kirkene under siste krig godtok Hitlers regime. Arkitektene bak apartheid- staten studerte for øvrig teologi ved tyske universiteter der denne teologien ble dosert.

– *Hvor langt kan kirken gå i sin oppfostring til oppror?*

– Her spriker nok Kairos-dokumentet en del. Det fordømmer all vold, men åpner samtidig for å ta i bruk vold i en nødsituasjon der uskyldige blir rammet. Kairos var opptatt av at man først måtte få rettferdighet, så kunne man begynne arbeidet for forsoning. Det kunne få en høy pris. Det gjaldt en kamp om liv og død.

– Selv mener jeg det er gode grunner for å arbeide for begge deler samtidig; både arbeide for rettferdighet og påbegynne prosessen med å skape forsoning. I evangeliet ser vi hvordan Gud som er

den rammede part, selv tar initiativet til forsoning. Desmond Tutu er for øvrig et kjent eksempel på hvordan man både kan arbeide for forandring samtidig som man skaper forsoning. Kirken kan ikke utelukkende stille seg på de undertrykte side heller. Når det nye samfunnet skal bygges, kan de undertrykte fort bli de nye undertrykkerne. Derfor er oppgjør og forsoning så viktig, men også meget vanskelig.

Irene Tvedt forteller at Kairos-dokumentet fikk stor betydning. Det stilte kirkene på valg på en svært utfordrende måte, og det bidro til en viktig bevisstgjøring i kampen for rettferdighet. Også i det internasjonale samfunn fikk dokumentet stor betydning. Oppropet "Veien til Damaskus" fra 1989 om verdens fattigdomsproblemer, er sterkt inspirert av Kairos-teologien.

– *Hva er så utfordringen fra Kairos til kirken i vår del av verden i dag?*

– Kirken må komme seg ut i samfunnet, svarer Irene kontant. – Vi må innse at kirken er en del av samfunnet og ikke kan være upåvirket. Mange opplever at kirken er for fjern i forhold til folks hverdag. Mange steder er kirken en ren kasualia- kirke for kirkelige "forretninger". Men kirkens budskap berører folks liv helt konkret. Derfor må kirken engasjere seg i alt fra familieproblematikk til miljøspørsmål og politikk. For å ta et aktuelt eksempel: Det var lite å se til kirkens engasjement etter Holmlia- drapet i vinter.

Fortsetter side 15

– Bra at noen tar fatt i dette temaet !

– Som etikk lærer ved MF setter jeg pris på at vi har studenter som engasjerer seg i sosialetiske spørsmål, sier professor Gunnar Heiene (bildet). – Da Irene Tvedt sa at hun hadde tenkt å skrive en hovedoppgave innenfor politisk etikk, brukte vi litt tid på å finne et tema som kunne egne seg. For noen år siden arbeidet jeg selv litt med Kairos-dokumentet, og jeg trekker det alltid fram i undervisningen innenfor politisk etikk, blant annet fordi jeg er opptatt av likhetstrekkene med kirkekampen i Norge. Gjennom sin hovedoppgave har Irene gitt en grundig analyse av dette viktige dokumentet, og hun har satt det inn i en større historisk kontekst. Det teologiske oppgjøret med apartheid har rettet søkelyset mot viktige etiske utfordringer for kirken i vår tid, og derfor er det bra at noen tar fatt i dette temaet og legger så mye arbeid ned i det som Irene har gjort i denne hovedoppgaven. Her har vi et eksempel på at faglig arbeid og ekte engasjement kan gå hånd i hånd!

Overganger

Jeg vil dele to opplevelser denne våren fra virksomheten på MF som har gjort inntrykk:

Avslutning på Praktikum i kapellet på MF. 14 teologiske kandidater og tre ferdigutdannede kateketer har pyntet seg for anledningen. Stemningen er preget av høytid og litt vemod. De skal få utdelt sine vitnemål som viser at de er kvalifisert til å gå inn i kirkelig tjeneste. De fleste med 6-7 års studium bak seg. Mange har med seg sine nærmeste.

Først er det gudstjeneste med nattverd. Rektor Halvor Nordhaug viser fram to malerier på overhead. Begge handler om Kristus - og om oss. Utfordringen som disse bildene legger inn over oss er å aktivt holde fram Kristus for menneskene, og selv tre til siden. På den måten kan "kunnskapen om Guds herlighet, som stråler i Kristi ansikt, lyse fram" (2.Kor 4:6). Det er dette tjenesten handler om. Det er dette studentene kalles til, utdannes og dannes til, og det er dette de sendes til å leve i og for.

Så ropes de opp og kommer fram en etter en for å motta vitnemålet. Høytid og lett avslappet stemning på samme tid. Smil og latter når kandidatene følger rektors oppfordring om å snu seg mot fotografene i det de mottar vitnemålet. I motsetning til i min egen studietid er det ikke bare personer i 20- årene å se. Flere av dem som kommer fram har levd lenger enn som så. Etterpå er det mer fotografering – og bløtkake i kantina rundt festdekket bord. Det vanker klemmer og lykkeskninger mellom studiekamerater som nå spres for alle vinder.

Jeg tenker: Så flott, og så viktig å markere dette! Vi vet noe om hvor vanskelig de store overgangene i livet kan være. Disse skal ut som prester og kateketer for å hjelpe folk nettopp med de store overgangene. Da trengs solid teologisk kunnskap, Kristus- hengivenhet og menneskekunnskap. Jeg tror at MF har bidratt til å gi dem noe av dette. Nå står de på terskelen til å leve dette ut.

Den andre erfaringen: Jeg fikk i mai måned anledning til å besøke flere av våre MF- foreninger på strekningen Arendal- Stavanger. Her møtte jeg grupper av trofaste forbedere og MF- venner. De snakker ivrig om hvem fra deres område som har gått eller går på fakultetet. – Vi går aldri fra hverandre før vi har bedt for studentene og dere som arbeider på MF, var det en av foreningslederne som sa.

Dette sier meg noe veldig viktig: Det går en bro fra studentene som fikk sitt vitnemål og til MF-vennene og -forbederne der ute et sted. De vet ikke alltid om hverandre, men på hver sin måte bidrar de til å holde Kristus fram for menneskene. Noen ber, noen oppfordrer til tjeneste, noen kjenner kallet - og går. Skal vi våge de vanskelige overgangene, trenger vi noen rundt oss. Noen som ber. Noen som sier: Du trengs! Du kan! Et studiested som tar i mot og ser den som våger å ta de første skritt på veien mot en heltids- gudstjeneste i Guds rike. Når denne forbindelsen er i orden, da fungerer MF!

Jon-Geir Dittmann

lys & liv

Utgiver:
Det teologiske
Menighetsfakultet

Ansvarlige redaktører:
Direktør Finn Olav Myhre
Dekanus Lars Østnor

Redaktør:
Jon-Geir Dittmann
**Redaksjonssekretær/
fotograf:**
Marianne Torp
Redaksjonsmedlem:
Line Henriette Holten
Hjemdal

Lys og Liv er informasjons-
bladet til Det teologiske
Menighetsfakultet. Bladet
utkommer med 5 nummer
årlig, og sendes til ledere
for MF-foreningene,
samtlige menighetsråd og
alle navngitte bidragsytere.
Alle som ønsker det, får
bladet gratis tilsendt.
Ved kildeangivelse kan
artikler fra Lys og Liv fritt
gjengis.

Gaver til MF:
Alle gaver du gir til MF's
arbeid kan du trekke fra på
selvangivelsen i følge
skattelovens paragraf 44.
Mottatte gaver innrapport-
eres til skattekontoret.

**MF tilbyr følgende
studier:**
– KRL grunnfag, mellomfag
og hovedfag
– Teologistudiet med prak-
tisk-teologisk seminar
– Kateketutdanning
– Etter- og videreutdanning
Ta kontakt med studie-
veilederne!

Besøksadresse:
Gydass vei 4, Oslo
Postadr.: Postboks 5144
Majorstua, 0302 Oslo
Tlf.: 22 59 05 00.
Fax.: 22 69 18 90
Bankgiro: 6039.05.58409
E-post: infoavd@mf.no
MFs hjemmeside:
www.mf.no
Fax til red.sekr/
informasjonsavd.:
22 59 05 01

Grafisk produksjon:
th-design, Skårer
Trykk:
Østfold Trykkeri, Askim
Opplag dette nr: 26.000

Neste nr. kommer
oktober 2001

Studentene vender ikke MF ryggen!

Avisa Vårt Land kunngjorde 30.mai i år med store bokstaver: «Studentane vender ryggen til MF». Bakgrunnen var tallene fra vårens samordna opptak til universiteter og høyskoler i landet. Disse viste at antall søkere som hadde ført opp kristendoms-kunnskap ved MF som sitt førstevalg, hadde gått ned fra 119 i 1999 via 99 i fjor til 83 i år. Samtidig viste de tilsvarende tallene for Norsk Lærakerademi og Teologisk fakul-tet en oppgang fra 2000 til 2001.

Betyr dette at studentene vender ryggen til MF? På godt norsk betyr å vende ryggen til at man aktiv tar avstand fra noen eller noe. Er det dette som er i ferd med å skje i forhold til MF?

Det er ingen grunn til å overse nedgang-en i søker-tallene til grunnfaget. Men dette er bare ett enkelt trekk i et omfattende og sammensatt bilde. Til situasjonen som hel-het hører også at antall søkere med MF på første-, andre- eller tredjeplass har økt fra 314 i mai 2000 til 341 i mai 2001. Videre er det år om annet slik at MF får en god del studenter fra det såkalte "restetorget", stu-denter som i juli-august bestemmer seg for å studere på MF.

Et gledelig trekk er at antallet teologistu-denter ser ut til å holde seg relativt stabilt. Fremdeles er det god og jevn tilstrømming til videreutdanningstilbudet Semesteremne i kristendoms-kunnskap med religions- og livssynsorientering (SKRL). Med tanke på neste studieår har vi hittil 488 studenter totalt på deltids videreutdanning, spredt over flere steder i landet. En særlig glede denne våren har vært de 115 søkerne til det nye Semesteremne i religion og estetikk som starter til høsten.

Når studenttilgangen ved flere ulike utdan-ningsinstitusjoner innenfor teologi og kris-tendoms-kunnskap blir sammenlignet, er det også nødvendig å ta med følgende forhold: Flere læresteder opplevde nedgang i søker-tall for noen år siden. Den gang beholdt

imidlertid MF stort sett nivået på antall søkere. Vi maktet en omlegging av utdan-ningstilbudene i tide og hadde attraktive stu-dier.

MF er fortsatt den største utdanningsinsti-tusjonen i landet innenfor fagområdene teo-logi og kristendoms-kunnskap.

Ved fakultetet satser vi offensivt for å sikre en jevn og god rekruttering. Derfor har vi etablert vårt rekrutteringsprogram med en egen prosjektleder. Dette virksomhetsområ-det vil fortsatt være en prioritert oppgave for oss.

I arbeidet med å skaffe nye studenter til MF er våre tidligere og nåværende studenter viktige medhjelpere. Disse kan gå god for kvaliteten på vår undervisning, veiledning og vårt læringsmiljø. Akkurat i disse vår- og forsommer-ukene opplever våre lærere å få en rekke kommentarer fra studenter som tar eksamen og avslutter sine studier hos oss. Mange av disse uttrykker sin takknemlighet over det faglige og pedagogiske nivået, over det personlige utbyttet av undervis-ningen, over det kristne og medmenneskeli-ge fellesskapet i studietiden osv.

Min utfordring til de av Lys og Liv's lesere som kjenner MF fra innsiden, blir derfor denne: Kan du tenke deg å bidra til at fakul-tetet får god omtale og klar anbefaling med sikte på fortsatt stor studenttilgang?

Nei, studentene har ikke vendt MF ryggen!

Lars Østnor,
dekanus

Smaken av jordbær

*Så grønn en drakt, så rik en duft har
smykket dal og enger!
Nu styrkes omt av lys og duft de fagre
urtesenger.
Hør lundens sus og bekkens brus for-
kynne hva som kommer:
Omsider blir det sommer!*

*Sin lykke, fred og sommerfryd må yre
fugler prise.
I mark og skog fra nord til syd de
jubler frem sin vise.
Hør håpets sang i deres sang, i hym-
nen de lar kvede
fra blomstereng og rede.*

Dette skriver Carl David af Wirsén i 1889. Teksten er oversatt av Øystein Thelle, og du finner den i salmer 1997.

Jeg synes det er en fantastisk beskrivelse av min favorittårstid: sommeren! Det er nesten sånn at jeg kjenner det kiler av gresspollen i nesa når jeg hører denne sangen. Det er viktig å stanse opp ved de gode tingene i livet og nyte dem. Gled deg over solstrålene som varmer huden, over regnet i ansiktet og smaken av jordbær. Lukt, smak, hør og se! Sug inn de gode inntrykkene, og nyt alt det vakre du ser og hører. Legg merke til det skjønnne og deilige. Et barn smiler til deg, en fugl synger. Stans opp og tenk på det. Ta vare på inntrykkene så du ikke glemmer dem.

*"Syng takkesang for Herren, spill
på lyre for vår Gud. Han dekker
himmelen med skyer, sørger for regn
til jorden og lar gresset gro på åsene.
(Salme 147,7-8)*

Legg merke til godheten og kjærligheten. Det er heldigvis mye kjærlighet, raushet og godhet. Det står ikke så ofte om det i avisene, men det er der. Se på kvinnen som tar med seg blomster til de syke i menigheten. Se på faren som lærer barnet sitt å sykle. Kjærligheten og godheten gir styrke og håp i hver-

Illustrasjon:
Bendik Solli
Schoien

«La alt det gode du møter inspirere deg»

dagen. Det er lett å henge seg opp i alt som ikke fungerer, og det som bryter ned det gode livet. Lidelsen og noden mennesker opplever er tydelig og brutal. Vi skal ikke vende oss bort fra denne virkeligheten, men vi skal gjøre noe med den.

La alt det gode du møter inspirere deg. La kjærligheten mellom mennesker og blomstenes skjønnhet gi deg tro på at det gode seirer til slutt. Det nytter å kjempe for en bedre verden!

*«Hør lundens sus og bekkens brus
forkynne hva som kommer: Omsider
blir det sommer!»*

ELISABETH KRISTIANSSEN

Elisabeth har vikariert som studentprest denne våren

Ferdige kateketer

Like etter muntlig eksamen fant vi (fra venstre sittende) Inge Berg Pettersen, Tonje Kristoffersen og Turid Skarbø. Her sammen med fakultetslærer Kristine Aksøy Alveng og studieinspektør Marit Rypdal. ▼

Kreativ rekrutteringsleder

Line Henriette Holten Hjemdal har denne gangen skaffet en del av en båt for å illustrere de første disiplenes kallelse ved båten og utfordre dagens ungdom til å tenke gjennom deres kall. Båten og andre effekter brukes på stand ved skoler og større arrangementer. Her er det stand på MF hvor Line oppfordrer studentene Margrethe Svendsen, Frode Granerud og Bjørn Eirik Bentzen til å gå videre på hovedfag eller teologi.

Studietur til Roma

En stor delegasjon fra MF var på studietur i Roma 28. april – 4. mai. Her ser vi Leif Gunnar Engedal, Kristine Aksøy Alveng, Anne Pettersen og Hans Olav Gilje foran Peterskirken ▲

Nettverket Kall 2000

– nettverk av ungdomsprester – som arbeider med kallsforkynning til heltidsarbeid i kirke og organisasjon. Nettverket var samlet på MF 8. juni, hvor bl.a Halvor Nordhaug underviste i "Hvordan forkynne kall til ungdom i dag."

Fra venstre bak: Rune Lia, Henning Huseby Jansen, Steinar Leirvik, Carl-Ove Fæster, Bendik Egeland og Line Henriette Holten Hjemdal. Foran fra venstre: Elisabeth Kristiansen, Eileen Jeanette Paus og Sigvald L. Steilbu.

Besøk fra Møre

Biskop Odd Bondevik og stiftskapellan Bjørn Rasmussen besøkte Praktikumskandidatene i april. Det ble mye nyttig informasjon og innblikk i forholdene i bispedømmet. Ellers ble det orientert om ledige stillinger i Møre. Bak fra venstre, stiftskapellan Bjørn Rasmussen, Stephen Sirris og Lars Birger Aadland. Foran fra venstre Therese Bustadmo, Annette Stenseng, biskop Odd Bondevik og Margrete Telhaug.

Nyvalgt styreleder Egil Morland:

MF må våge å være annerledes

– *Hva fikk deg til å si ja til styrevervet på MF – og hvilke egenskaper mener du selv at du har som kvalifiserer deg for dette vervet?*

– Det kom litt brått på. For et par måneder siden sa jeg ja til å være en av mange kandidater til den "ledige" styreplassen. Spørsmålet om å bli leder dukket opp først et par dager før forstanderskapsmøtet. Jeg sa ja mer på grunn av utfordringene enn på tross av dem. For MF står overfor store utfordringer i tiden som kommer: I arbeidet med selvforståelse og plassering i kirkebildet, i samtalen om forpliktelse og lojalitet, i utfordringen til rekruttering og kirkelig tjeneste, og i den mer bygningsmessige fornyelse. Det er så greit når en blir spurt: Da er det andre som har vurdert mine egenskaper. For egen del kan jeg kanskje tillate meg å legge til at jeg har lett for å omgås mennesker, at jeg søker etter samtlende beslutninger, og at jeg derfor involverer "medspillerne". Jeg har stort sett hele mitt liv ledet noe, og mistrives ikke i den rollen.

– *Hvordan opplever du MF som teologisk lærested i dag i forhold til da du selv var student her på 1970-tallet?*

– Det har jeg kanskje ikke så store forutsetninger for å mene noe om. Den gangen var det personligheter som brødrene Aalen (bibelfag/dogmatikk), Wisløff (KH) og Utne (praktikum/homiletikk) som både utad og innad satte sitt preg på MF. Vi hadde livlige seminarer, voldsomme allmannamøter, spennende eksegetiske foreninger (jeg har ennå de fleste oppgavene som ble produsert i Stjorn!), og kantina var ikke noen dårlig arena for læring! Jeg hadde det privilegium å

være student i kjølvannet av både Jesusvekkelse og den sosiale bevisstgjøringen. Jeg hører folk si at den teologiske student i dag – i tråd med den alminnelige utvikling – er mindre konfesjonelt bevisst og mer økumenisk åpen, og at studentmassen gjennomgikk en mer pluralistisk. Det gir store utfordringer, men desto større muligheter, dersom man vet hvor man vil.

– *Hvilke utfordringer ser du ellers for Menighetsfakultetet i dagens kirkeliv?*

– Jeg har nevnt noen. La meg i tillegg spissformulere: Det er et anliggende for meg at MF må reflektere over sin annerledeshet, jfr. fakultetets historiske begrunnelse. Dessuten: At en rett stolthet og selvbevissthet må bygges på denne forståelsen, og ikke ved at en ønsker å skikke seg lik et tverrsnitt av Den norske kirke. Derfor er jeg glad for det arbeidet som nå gjøres med dette. Enkelt sagt: MF må finne seg selv for det kan bli funnet av andre. Jeg må legge til at jeg synes de ansatte har vært uhyre kreative i å utvikle studietilbud som treffer aktuelle behov, jfr. KRL-undervisningen og helt aktuelt, semesteremnet i religion og estetikk.

– *Hvilke tanker gjør du deg om styrets rolle i ledelsen av fakultetet?*

– På papiret har styret et stort ansvarsfelt. Etter grunnreglene er – naturlig nok – styret pålagt overoppsy-

net med det meste. Samtidig er MF en akademisk institusjon, noe som har

betydning både for faglig og forvaltningsmessig kompetansefordeling. For igjen å spissformulere: Styret er ikke øverste organ i læremessige og faglige spørsmål, men styret har et selvstendig ansvar for å gjøre vedtak også i saker som impliserer slike spørsmål. Jeg er opptatt av at MF's ledelse og organer klarer å manøvrere rett i dette feltet!

– *Hvis du skulle forsøke deg som spåmann: Hvordan ser du for deg MF om 10 år fra nå?*

– Jeg tror at lærepluralismen i Den norske kirke vil og bør føre til større ordningsmessig frihet. Det berører i så fall alt fra menighetsdannelse til tilsyn. MF må da forholde seg til en mer mangfoldig kirke-virkelighet. Jeg håper også at utviklingen vil gjøre kirken fri fra statens favntak, og tror ikke at det vil berøre den offentlige stotten til MF på noen negativ måte. Heller tvert imot. Dersom MF klarer å manøvrere rett inn i et slikt 10 (og 20-30)-års perspektiv, har fakultetet store muligheter.

Rehabiliteringen av bygget er i gang

– Oppussingen av MF- bygget har startet, og når studentene vender tilbake til fakultetet i midten av august vil de merke at noe har skjedd i løpet av sommeren, forteller kontorsjef Gunnar Rein Olsen.

De to store auditoriene (I og II) får erstattet den gamle nålefilten på gulvet med vinylbelegg. I tillegg blir veggene

malt. Toalett- og garderobeanlegget i kjelleren står også foran en ansiktsløftning, men det er foreløpig usikkert når dette vil kunne stå ferdig. Grunnet planene for omgjøringen av biblioteket, vil det bli behov for plass til bokmagasin i kjelleren. Derfor ryddes det nå plass til lager og arkiv der. Etter hvert skal alle kontorene pusses opp, og de første er allerede påbegynt. Også her blir nålefilten fjernet.

- Fra 1. august er ikke Universitetet lenger leietakere i fjerde etasje. Da begynner oppussingen og ominnredning der. Planen er at Praktikum skal få

nye lokaler i fjerde etasje. En del studenter har fått sommerjobb med oppussingsarbeidet, forteller Gunnar Rein Olsen.

Innredningen av nytt kapell, ominnredning av kantina og montering av ny heis er blant de viktigste grepene i rehabiliteringen. Lys og Liv kommer tilbake med mer informasjon om dette i neste nummer.

Vi minner igjen om at øremerkede gaver til oppussingen kan sendes på giro: 60390558409. Merk giroen «rehab- prosjektet».

Takk fra Henny Tångberg

Foto: Marianne Torp

Henny Tångberg, enken etter professor Arvid Tångberg som døde i oktober i fjor, har denne våren ryddet ut av kontoret hans. Det har vært en stor jobb å organisere alle bøkene som Arvid etterlater seg, men Henny uttrykker tilfredshet med at mange studenter og lærere har kjøpt bøker. - Det er hyggelig å se at studenter går fornøyde ut av kontoret, forteller hun. - Det ville vært i Arvids ånd. Henny Tångberg vil få uttrykke en varm takk til hele MF ved direktør Finn Olav Myhre for all støtte og hjelp ved Arvids sykdom og bortgang.

Fra boksalget. Henny Tångberg midt i bildet

SRE – en videreutvikling av SKRL

MF sine etter- og videreutdannings tilbud er fortsatt populære; årets nykommer Semesteremne i religion og estetikk (SRE) har mer enn 110 søkere. Populariteten har gjort at MF blir nødt til å gå utenfor huset for å finne egnet undervisningslokaler. Vår gode nabo, Politihøgskolen huser de lærevillige studentene. Siden høsten -96 har MF uteksaminert 810 videreutdanningsstudenter. I vår avla 498 KRL - studenter eksamen.

Semesteremne i Religion og estetikk (SRE) er en videreutvikling av SKRL, der en av komponentene er estetikk, en komponent som mange studenter har etterlyst mer undervisning i. I tillegg til SRE tilbyr MF Kristendomskunnskap med religions- og livssynkunnskap (KRL) 1 og 2 i Oslo, KRL 1 og 2 i Sola og i KRL 1 i Harstad og KRL 2 i Haugesund. I Hamar og Molde foregår det allerede kurs.

90-årgaven som gikk til MF

En av de virkelige veteranene i den store gruppen av MF- venner er Jens Finstad fra Eidsberg i Østfold. Han fylte nylig 90 år. I stedet for gaver til seg selv ønsket han heller en gave til Menighetsfakultetet. Ved fes-

ten ble det samlet inn hele 7000 kroner til MF. Takk til Jens Finstad og til alle som bidro til et flott resultat!

Personalia

Sykehusprest Leni Mæland, Oslo, er engasjert som vikarierende studentprest fra 14. august i år i 50 % stilling. Vikariatet gjelder i første omgang fram til 30. november i år, men med mulighet for forlengelse.

Stipendiat Olav Fykse Tveit sluttet 1. juni i år etter at hans stipendiatperiode var gått ut. Han har begynt som ny sekretær for stat- kirke- utvalget (Bakkevig- utvalget). Han er i ferd med å levere inn sin doktoravhandling i ekumenikk til bedømmelse.

IT- leder John Erik Halse (tidligere Eriksen) slutter ved fakultet 1. august etter å ha arbeidet ved MF siden mars 1995. Han flytter til Mo i Rana der han har fått stilling som systemutvikler ved Nasjonalbiblioteket.

Studiesjef Arne J. Eriksen om reformen innen høyere utdanning: – Den største omleggingen siden MF startet i 1908!

– Et enklere regelverk gjør at MF høsten 2003 skal tilby nye og spennende studieplaner i henhold til den nye gradsstrukturen. Gjennom denne omleggingen vil MF vise at våre forskningsbaserte undervisningsopplegg holder høy faglig standard, sier Eriksen.

– Profesjonsutdanningen skal tilfredstille både institusjonenes, studentenes og arbeidsmarkedets behov. Dette betyr at innholdet i det nye preste- og kateketstudiet og i lærerutdanningen må utvikles i et tett samarbeid med arbeidslivets ulike aktører. Integrasjonen av praktisk teologi og pedagogikk i våre fagdisipliner må sikres og videreføres, uttaler en engasjert studiesjef ved MF.

– Det er gledelig og på sin plass at MF og andre private høyskoler kan likestilles med statlige universiteter og høyskoler etter Stortingets behandlingen av Stortingsmelding 27 «Gjør din plikt, krev din rett», uttaler studiesjef Arne J. Eriksen.

Stortinget har vedtatt at arbeidet med en felles lov for offentlige og private utdanningsinstitusjoner på høyskole- og universitetsnivå skal igangsettes. En felles lov skal sikre likeverdig behandling av alle utdanningsinstitusjonene innen høyere utdanning i Norge. Dette muliggjøres ved etablering av et uavhengig akkrediterings- og evalueringsorgan, med formål å sikre kvaliteten i det nasjonale utdanningssystemet.

– Kvaliteten på utdanning og forskning skal være det avgjørende kriterium for akkreditering og evaluering, mens hvem som eier institusjonene blir underordnet, sier Eriksen.

– Det er også meget gledelig at Stortinget krever et enklere regelverk for godkjenning av studieplanene til de private høyskolene i overgangsfasen frem til den nye loven er på plass. Dagens lov krever at departementet behandler og godkjenner alle endringer ved de private høyskolene, fra pensumbytte til nye studieplaner for nye studietilbud. Dette til forskjell fra de offentlige utdanningsinstitusjonene, som kan gjøre endringer uten behandling i departementet.

Dette er utdanningsreformen:

- En felles lov for statlige og private institusjoner innenfor høyere utdanning.
- Etablering av et uavhengig akkrediterings- og evalueringsorgan for høyere utdanning.
- Ny gradstruktur med Bachelor og Master fra høsten 2003. Utformingen av lærerutdanningen og profesjonsstudier som teologi skal utredes videre.
- Etablering av studenterkåringer som viser hvilke ansvar og plikter en utdanningsinstitusjon har.
- Utvidelse av studieåret til 10 måneder med bedret oppfølging av den enkelte student.
- Økt kostnadsnorm i studiefinansieringen med kr. 1000,- pr. måned.
- Hele stipendet avhenger av studieprogresjonen hos den enkelte student.

DET LUNE HJØRNET

Du vet jo, Herre, at det betyr...

■ Professor Leiv Aalen begynte alltid sine forelesninger med en kort bønn. I sine bønner var den lærde og litt omstendelige professor enkel og umiddelbar som et barn. En gang kom han til å flette inn et latinsk sitat i bønningen, og ba omtrent som så: Vi takker deg, Herre, for at vi som kristne er "simul justus et peccator". Det slo ham åpenbart med det samme at noen av studentene kanskje ikke forstod hva han nå hadde sagt, så han fortsatte umiddelbart: "Du vet jo Herre, at det betyr: samtidig rettferdig og synder". Da bønningen var slutt og han åpnet øynene, var det mange gode smil å se i auditoriet.

De står på for MF!

Alle fotos: Jon-Geir Dittmann

Informasjonssjef Jon-Geir Dittmann besøkte i mai måned en del av foreningene våre langs sørlandskysten. Noen steder hadde foreningene laget eget møte i forbindelse med besøket. Han møtte mange entusiastiske og trofaste støttespillere for MF. De var alle levende interessert i hva som foregikk på fakultetet, og de husker alltid på fakultetets studenter og ansatte i sin forbønn.

Mange av medlemmene har familie eller bekjente som har gått på MF. Foreningene fikk lagt inn over seg en ny utfordring: Å samle inn penger til nye stoler som skal stå i det nye kapellet som skal innredes i MF-bygget. Gavene har allerede begynt å strømme inn! Ved en foreleggelse ble ikke foreningen på Hisøya fotografert, men her bringer vi bilder fra de andre foreningene:

Stavanger MF-forening:

Første rad fra venstre: Olaug Munthe, Olaug Fiskestrand (leder), Gerd Borgenvik, Ingjerd Johnsen, Agnes Aano (delvis skjult), Gudrun Nag, Anne Kristine Søyland, Jakob Aano og Jon-Geir Dittmann (MF). Bak: Ludvig Munthe, Johannes Borgenvik, Kåre Johnsen, Trygve Søyland og Johannes Nag.

Holum MF-forening (ved Mandal):

Dagny Holbek (leder t.h.) og Bjørg Røiseland (tidligere leder)

Broderringen, Egersund:

Bak fra venstre: Magnus Tengesdal, prost Inge B. Rossavik, Tønnes Hammersmark, Leif Melhus, Nils Skadberg og Oddvar Tveit (leder). Foran sitter: Jacob Melhus og Thorleif Drange. Ikke tilstede: Tørleif Leidland

Mannsforeningen for MF, Sola:

Fra venstre: Sverre Rafoss, Knut Gilje, Kåre Myklebust, Arne Mønsen (leder) og Hermund Arnø. Anfinn Skjæveland, Martin Enoksen, Olaf Bergjord og Arne Tengesdal var ikke til stede denne kvelden.

Vågsbygd MF-forening:

Fra v. Lisbeth Kronborg, Gunvor Farestad (leder) og Magnhild Hægeland.

Fornyelse i ungdomsarbeidet

Torsdag 6. september kl. 9 – 15 arrangerer Praktikum på MF kurs om fornyelse i ungdomsarbeidet i Vestre Aker menighetshus i Oslo. Hovedforedragsholder er KENDA C. DEAN, professor ved Princeton Theological Seminary, Institute for Youth Ministry. Hun er ordinert prest i Metodistkirken, USA, har doktorgrad om ungdom og kirke og har bl.a. skrevet boka "The Godbearing Life" (1998)

Det blir ellers et variert program hvor deltakerne deler erfaringer med arbeid blant ungdom. Kurset er beregnet på studenter, kandidater, prester, kateketer, ungdomsarbeidere og andre interesserte. Kursavgift og lunsj: kr. 100,-
Påmelding innen 30. august til: Marit Rypdal, Boks 5144 Majorstua, 0302 Oslo. Fax 22 69 18 90 Tlf. 22 59 05 36 E-post Marit.Rypdal@mf.no

Praktikum med 75 års-jubileum

Praktikum fyller 75 år i 2001. Gabriel Skagestad begynte undervisningen med sitt første kull i 1926, og siden har Praktikum uavbrutt produsert prester, og etter hvert også kateketer, på løpende bånd i tre kvart århundre. Dette må feires! Jubileet vil bli markert helgen 16. – 18. november. Program:

16. november kl. 13 – 17: Seminar: «Presten – en åndelig leder?»

16. november kl. 19: Jubileumsfest. Festtaler: Biskop Øystein Larsen

17. november: Samling på MF for jubilerende kull. Eventuelle markeringer for de enkelte kull.

18. november: Jubileumsgudstjeneste i Oslo Domkirke.

Preken ved rektor Halvor Nordhaug

Gamle praktikumskull som ønsker å markere sitt jubileum i tilknytning til denne helgen (5, 10, 15 år osv.) bes kontakte praksisleder Anne Pettersen så tidlig som mulig. Hun vil gjerne hjelpe dere med å gjøre feiringen best mulig. (E-post: Anne.Pettersen@mf.no)

OVERGANGER

Fra side 3

Biskop Stålsett sto tydelig fram, men hvorfor kommer ikke hele bispekollegiet på banen og tar opp kampen mot de økte rasemotsetningene i samfunnet? Kirkens rolle i Sør-Afrika, i deler av Mellom- Amerika og ved Berlinmurens fall viser heldigvis også en kirke som har våget å ta opp kampen for grunnleggende menneskerettigheter.

Irene Tvedt sin hovedoppgave har tittelen "Breaking bread - avoiding action?" Hun framhever nattverdhandlingen som noe som bygger bro.

– Blodet er jo et symbol på det alle mennesker har felles og som vi er avhengig av for å kunne leve. Det å ignorere andre folks lidelser er å øve vold mot Kristi legeme. Nattverden gir oss det samme uansett sosial status og hudfarge. Men den forplikter oss også. Den forteller oss sannheten om mennesket foran Gud. Alle trenger vi Jesu blod, for ingen ting annet enn det kan sette oss fri til å tjene hverandre.

Max Lucado HAN VALGTE NAGLENE

Sett deg ned og gi deg tid til å undersøke Guds løfter til oss i Bibelen. Bli oppmuntret ved det du ser. Bli fylt av takknemlighet og se Jesus på nytt. Max Lucado viser oss hvordan Jesus ved sin død og oppstandelse oppfylte løftene fra Det gamle testamente. Boken er lettlest og passer godt til bruk i bibelgrupper. lb kr. 235,-

www.lunde-forlag.no

MF-kandidater blir kjent med Sjømannskirken

Av Line Henriette Holten Hjemdal

Et varmt håndtrykk, etterfulgt av et velkommen til kirka, " - det er slik vi gjør det i sjømannskirka skjønner du". Etter syv skritt og fire trappetrinn hadde husmor Tone Engdal praktisert Sjømannsmisjonens visjon "Kirke i verdens hverdag", gjennom en åpen hånd som ser enkeltmennesket.

Praktikums kandidattur i regi av Sjømannsmisjonen gikk i år til London, der kandidatene fikk kjennskap til Sjømannsmisjonens ide og verdier gjennom foredrag og møte med staben ved St. Olavs kirke, samt utesekretær Asbjørn Vilkenen og informasjonssjef Torleif Leifsen. I tillegg til dette ble kandidatene kjent med Porvoorerklæringens praktiske sider, gjennom besøk hos ordinanter fra Sauthwark Cathedral, og gjennom foredrag av Colin Buchanan, Biskop av Woolwich og pastor Andrew Doyle

Fra kaffebord til nattverdbord

De fleste av oss forbinder Sjømannskirken med vafler, kaffe og norske aviser. Dette møtte også vi, men fellesskapet rundt vafler og kaffe er begynnelsen på fellesskapet rundt nattverdbordet for staben i St. Olavs kirke; derfor er alltid sølvkorset opplyst i kirkerommet.

Vaflene var ikke dominerende under vårt besøk, men kirka viste oss at også med lite

Praktikum på tur med Sjømannsmisjonen: Fra venstre: Matthias Alpermann, Arne Boe, Stephen Sirris og Torill Rohjan Soby.

Foto: Line Henriette Holten Hjemdal

vaffellukt, deres beste kjennetegn, klarte de å være kirke i verdens hverdag med alt hva det innebærer.

KIRKEBEKLEDNING

Albaer for prester, kateketer og diakoner. Liturgiske drakter for klokkere. Tjenesteskjorter i 100% bomull for kirkelige

ansatte.

KIRKEBEKLEDNING
Tlf. 71531334
6635 Meisingset

BRODERIKUNST på alle typer KIRKETEKSTILER

ATELIER NORSK BRODERIDESIGN

Broderikunster
Anne Landsverk

M.N.K.

Inkognitogt. 4, 0258 Oslo, tlf. 22 56 02 82

Normisjons visjon er
å nå de unådde og
gjøre dem til disipler.

normisjon

Du/Din menighet kan støtte vårt arbeid gjennom

- forbønnsstjeneste
- givertjeneste
- innsending av brukte frimerker
- frivillig tjeneste/samarbeid om konkrete oppgaver.

Ta kontakt med avdelingen Normisjon i Norge for mer informasjon, tlf 23 30 10 00.

Folkets Framtid

«Følg valgåret i en kristendemokratisk ukeavis»

Postboks 453, Sentrum 0104 Oslo - tlf. 23 10 28 20
e-post: red@folketsframtid.no

Ettersendes ikke ved varig
adresseforandring, men returneres
Menighetsfakultetet med
påført ny adresse.

C-B
Retu
Postl
0302

Menighetsfakultetet

Lys og liv
MF Mag. Ti Ly
2001 rg. 67 Nr 3

H01001416

SIST, MEN IKKE MINST...

På terskelen til tjenesten som venter

Foto: Marianne Torp

Praktikumskandidatene og de ferdig utdannede kateketene markerte avslutningen av semesteret med en egen gudsteneste i MFs kapell 1. juni. Praksisleder Anne Pettersen (til høyre) og fakultetslærer Kristine Askøy Alveng ba for hver enkelt og tente et lys for hver og en av dem som nå står på terskelen til en tjeneste i kirken eller i andre sammenhenger.

Rektor Halvor Nordhaug overrakte vitnemål til 14 Praktikumskandidater og tre nye kateketer. Mange av de pårørende var også møtt fram. Etterpå var det bløtkake og kaffe for alle i kantina.

Vi har spurt noen av dem om hvor veien nå bærer:

Bjørg Finnbakk:

- Jeg har fått stilling som sokneprest i Båtsfjord hvor jeg tidligere har vært prestevikar. Før jeg begynner der til høsten en gang skal jeg vikariere ved Lovisenberg sykehus her i Oslo.

Bjørg har arbeidet både som sykepleier og som studentsekretær i NKSS. Hun ble ordinert 17. juni.

Hans Jørgen Nilsen:

Kommer fra Givær utenfor Bodø, en øy med kun 11 innbyggere. Ordineres 24. juni i Bodin kirke. Begynner som feltprest ved garnisonen i Sør-Varanger, Kirkenes.

Tonje Kristoffersen:

Har fått stilling som kateket i Grorud i Oslo

Stephen Sirris:

- Jeg er kantor fra før, og fortsetter som kantor i Østerås menighet. Samtidig skal jeg studere musikk hovedfag. Prest blir jeg vel i "tidens fylde".

Billedtekst første side:

Kandidater og ansatte ved Praktikumsavslutningen

Fra venstre stående Kristine Aksøy Alveng, Hans Olav Gilje, Marit Rypdal, Hans Birger Aadland, Annette Stenseng, Øystein Bjørdal, Halvor Nordhaug, Gard Granerød, Sabine Kjølsvik, Åsta Ledaal, Stephen Sirris, Pirjo Krabye, Anne Pettersen, Tonje Kristoffersen.

Fra venstre sittende Turid Skarbø, Margrete Telhaug, Therese Bustadmo, Bjørg Finnbakk, Knut Zakariassen, Torill Søby, Hans Jørgen Nilsen, Matthias Alpermann og Arne Bøe.